

अप्रयुत लि० प्र+यु-मिश्रणे अमिश्रणे च क्त न०त० । १-
पृथग्भूततया युते २पृथग्भूततया युते च ।

अप्रयुत्वन् लि० प्र+यु-पृथग्भावे ङनिप् न०त० । अपृथग्-
भूते "पत्तृभिद्भमदञ्चैरप्रयुत्वभिः" ऋ० ६, ४८, १०,
"अप्रयुत्वभिरपृथग्भूतैः" भा० ।

अप्रलम्ब न० प्र+लम्ब-घञ् अभावे न०त० । १ विलम्बा-
भावे शोघ्रे २तद्वति लि० हलायुधः ।

अप्रवर्तिन् लि० न प्रवर्तितुं शीलमस्य ताच्छील्ये इनि ।
१प्रवृत्तिशीलस्युच्ये २सन्तते ३विच्छेदरहिते स्त्रियां ङोप्
४अनुच्छिन्नौ "भैतदस्मिन् संवदिष्ठाः अप्रवर्त्तीति"
ट०७० । "अथं वाव स योऽयमनर्हृदयाकाशस्तदेतत्
पूर्वमप्रवर्त्ति अप्रवर्त्तिनीं म्रियं लभते य एवं वेद" इति
छा० ७० । "अप्रवर्त्ति अनुच्छिन्निधर्मकमिति" भा० ।

अप्रवीत लि० प्र+वी-प्रजननादिषु क्त न०त० । १अजाते ।
गर्भधारणेन गतसारभिन्नायां २ अक्तामितायां च स्त्रियां
स्त्वौ । "दक्षिणेन द्वारं सोमक्रयणी तिष्ठत्य-
लक्षिता व्यङ्गाऽप्रवीतेति" कात्या०७, ६, १४, "अप्रवीता
वी गतिजननकान्यादिषु अत्र प्रजननार्थः प्रशब्दात् वाक्य-
शेषाच्च प्रजाता हि गतसारा भवति नोपभोगभावेण ।
तस्मादप्रवीताऽप्रजातेति हरिस्वासी । अकामितेति कर्कभा०
४अयातयान्नायां स्त्रियाम्-"सा स्यादप्रवीता वाग्वा एषा
निदानेन यत् सहस्रो अजातयास्त्री वा इयं वागयात-
यान्नी अप्रवीता, तस्मादप्रवीता स्यादिति" शत०ब्रा०
५अनुपगते लि० "यदप्रवीता दधते ह गर्भम्" ऋ०
४, ७, ६, "अप्रवीता अनुपगता" भा० । [निट्त्वे ।

अप्रवृत्त लि० न प्रवृत्तः विरोधे न०त० । प्रवृत्तिसङ्गच्छे
अप्रवेद लि० नास्ति प्रवेदः लाभोयस्य । १ दुर्लभे ।
"अत्रस्तू अप्रवेदे इति माह कश्चाच्च न तस्तू प्रलासीर्मात
इदं पुष्टं कश्चन प्रविदतेत्येवैतदाह" शत०ब्रा० "नास्ति
प्रवेदः प्रलाभः ययोः दुर्लभे" इति भा० ।

अप्रशस्त लि० न प्रशस्तम् विरोधे न०त० । १प्रशस्तभिन्ने
अपकृष्टे २दृष्टे "अप्रशस्तञ्च कृत्वाष्पु मासमासीत भैचमुक्"
मनुः । ३निन्दिते च "अप्रशस्तं निशि स्नानं राहो-
रन्यत्र दर्शनादिति" परा० । ४श्लोके "पान्ति भित्वाव-
ष्णाववद्याञ्चयत ईसर्गसोअप्रशस्तान्" ऋ० १, १६, ७, ८,
"अप्रशस्तान् क्षीणान्" भा० । यावत्पदार्थस्य यत्र
उचितत्वम् ततोन्मूल्ये अस्य प्रवृत्तिः ।

अप्रसक्त लि० न प्रसक्तः अभिनिवेशयुक्तः संबद्धो वा ।

१अभिनिवेशस्युच्ये, आपहरहिते २प्रसङ्गरहिते च अ-
सक्तनिषेधात्पत्तेरिति सीमांसा । ३असंबद्धे ।

अप्रसक्ति स्त्री अभावे न०त० । प्रसङ्गाभावे न०ब० ।
प्रसङ्गस्युच्ये लि० प्रसक्तिराम्यहः प्राप्तिश्च ।

अप्रसङ्ग पु० अभावे न०त० । १सम्बन्धाभावे । न०ब० । २स-
म्बन्धस्युच्ये लि० । प्रसङ्गः उत्तराभिधाने सङ्गतिभेदः
अभावे न०त० । ३सङ्गत्यभावे । न०ब० । ४तच्छून्ये लि०
"अप्रसङ्गाभिधाने च श्रोतुः अज्ञान जायते" वृद्धाः ।

अप्रसन्न लि० न०त० । १प्रसादस्युच्ये २असख्ये ३चित्त-
प्रसादस्युच्ये ४स्फूर्त्तिहीने ५असन्तुष्टे च ।

अप्रसाद्य लि० न प्रसादयितुं योग्यम् । १ प्रसादयितुम
योग्ये तीव्रकोपयुते ।

अप्रसाह पु० न प्रसह्यतेऽभिभूयते प्र+सह-कर्म्मणि घञ् ।
१अनिष्टादिना अनभिभूयमाने "पश्चादग्नेः संविशति
चर्मणि स्थण्डिले वा वाचंयमोऽप्रसाहः" छा०७० ।

"न प्रसह्यते नाभिभूयते ख्याद्यानिष्टस्वप्रदर्शनेन" भा० ।

अप्रसिद्ध लि० न०त० । १अनिष्पन्ने २अविख्याते च "अप्य
प्रसिद्धं यशसे हि पुंसामिति" कुमा० ।

अप्रसृत लि० स प्रसृतः । १ विस्तारस्युच्ये प्रसरस्युच्ये ।

अप्रस्तुत लि० न प्रस्तुतः । १ अनिष्पन्ने २कार्यसाधनायातु-
द्युक्ते ३ अप्रक्रान्ते ४ असंस्तुते च ।

अप्रस्तुतप्रशंसा स्त्री सा०द०उक्ते अर्थालङ्कारभेदे तल्लक्षणादि
"क्वचिद्दिशेषः सामान्यात् १, सामान्यं वा विशेषतः २ ॥
कार्याङ्गिभित्तं ३ कार्यञ्च ४हेतोरथ समात् समसम् ॥
अप्रस्तुतात् प्रस्तुतञ्चेद्भवत्येव पञ्चधा ततः । अप्रस्तुतप्रशंसा
स्यात्" । "पादाहृतं यदुत्थाय मूर्द्धानमधिरोहति । स्वस्यादे-
वापमानेऽपि देहिनस्तद्धरं रजः" । अत्रास्त्रदपेक्षया रजो-
ऽपि वरमिति विशेषे प्रस्तुते सामान्यमभिहितम् । "स्त्रियं
यदि जीवितापहा हृदये किं निहिता न हन्ति माम्? ॥
विषमस्यस्युक्तं क्वचिद्भवेदस्युक्तं वा विषमीश्वरेच्छया" ॥ अत्रे-
श्वरेच्छया क्वचिदहितकारिणोऽपि हितकारित्वं, हितका-
रिणोऽप्यहितकारित्वमिति सामान्ये प्रस्तुते विशेषोऽभिहितः ।
एवञ्चात्राप्रस्तुतप्रशंसामूलोऽर्थान्तरन्यासः । वृष्टान्ते प्रसिद्ध-
मेव वस्तु प्रतिविग्वत्वेनोपादीयते । इह तु विषास्यतयोर-
स्युक्तविषोभावस्याप्रसिद्धेर्न तस्य सङ्गावः ॥ "इन्दुर्लिप्त इवा-
ङ्गनेन, जडिता दृष्टिर्दृगीणाभिव, प्रस्नानाक्षणिमेव विद्रुम-
दलं श्यामेव हेमप्रभा । कार्कीर्ष्यं कलया च कोकिलबधूकरह-
ष्विव प्रस्तुतं सीतायाः पुरतश्च हन्त शशिनां वर्हा सगर्हवै